

Talousarvioaloite TAA 263/2020 vp

Päivi Räsänen kd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä mielenterveyspalveluiden terapiatakuun toteuttamiseen (35 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Mielenterveyspalveluiden tarve on kasvanut ja saatavuus heikentynyt. Mielenterveyden häiriöihin ei tällä hetkellä saa apua ja tilanteet pääsevät kriisiytymään. Ajoissa saatu apu mielenterveyden häiriöihin säästää niin inhimillisiä kuin taloudellisiakin kustannuksia.

Tehokkaita, tutkimusnäyttöön perustuvia lyhytinterventioita ei ole riittävästi tarjolla julkisissa mielenterveyspalveluissa. Psykososiaalisilla lyhytinterventioilla tarkoitetaan mielenterveystyön ammattilaisen toteuttamaa varhaisessa vaiheessa annettavaa hoitoa, jolla voidaan tarttua ongelmiin ajoissa ja vaikuttavasti.

Kelan korvaaman kuntoutuspsykoterapian rinnalle tarvitaan julkisessa perusterveydenhuollossa mahdollisuus varhaiseen lyhytpsykoterapiaan sekä muihin psykososiaalisiin lyhytinterventioihin. Terapiatakuuta koskeva kansalaisaloite (KAA 10/2019 vp) saapui eduskunnan käsiteltäväksi 22.10.2019. Terapiatakuussa varhainen mielenterveyden hoito tuodaan saataville perusterveydenhuoltoon. Hoidon tarve arvioitaisiin välittömästi ja hoito aloitettaisiin kuukauden sisällä arviokäynnistä. Terapiatakuun esittämässä mallissa lyhytpsykoterapiaa ja muita psykososiaalisia lyhytinterventioita olisi tarjolla kaikille ikäluokille, kaikissa mielenterveyden ongelmissa ja joka puolella maatamme. Lyhytinterventioilla voitaisiin auttaa myös päihdeongelmien kanssa kamppailevia. Lyhytinterventioon ei tarvittaisi erikoislääkärin antamaa diagnoosia eikä lähetettä. Hoitoa voisivat antaa mielenterveystyötä tekevät terveyskeskusten ammattilaiset.

Köyhyyden ja mielenterveyden yhteys on Suomessa ilmeinen. KELA:n kustantamaan kuntoutuspsykoterapiaan pääseminen on vaikeaa, sen kriteerit ovat tiukat ja alueellinen saatavuus vaihtelee. Lapissa tarve psykoterapialle on kolminkertainen Uusimaahan verrattuna, mutta terapiaa on tarjolla Lappia enemmän Uudellamaalla. Mielenterveyden ongelmat myös eriarvoistavat kansalaisia. Ilman kuntoutustukea terapia on kallista, ja jättää pienituloiset sen ulkopuolelle.

Terapiatakuun toteuttaminen maksaisi arvion mukaan noin 35 miljoonaa euroa vuodessa. Sen toteuttamisessa voidaan käyttää osittain myös olemassa olevia resursseja niitä uudelleen kohdentamalla. Kustannusarvioon sisältyy sekä lisähenkilökunta että nykyisen henkilökunnan lisäkoulutus. Terapiatakuun toteuttamiseen tarvittaisiin noin 800 henkilötyövuoden työpanos. Tällä panoksella voitaisiin kuntouttaa nopeasti takaisin työelämään tuhansia kansalaisia ja saavutettaisiin mittavat kustannussäästöt etuuskien käytön vähenemisen ja ansiotuloverojen nousun myötä. Ko-

Talousarvioaloite TAA 263/2020 vp

konaisuutena uudistus vähentäisi yhteiskunnallisia kustannuksia ja lisäisi merkittäväällä tavalla kansalaisten hyvinvointia.

Aloite on osa Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vuoden 2021 vaihtoehtobudjettia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 35 000 000 euroa momentille 28.90.30 mielenterveyspalvelujen terapiatakuun toteuttamiseen.

Helsingissä 16.10.2020

Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd
Peter Östman kd
Antero Laukkanen kd
Sari Essayah kd